

Πληροφορίες για το περιβάλλον για ταξιδιώτες στην Κρήτη:

Ανακύκλωση ήδη πριν από 23 χρόνια στην Κρήτη: Έμπνευση και όραμα: Η τέχνη του γυαλιού από τον Ανδρέα Τζομπανάκη

Ένα άρθρο του μέλους μας *Μαρία Ελευθερία*, Άγιος Νεκτάριος / Νότια Κρήτη

Το 1986, όταν οι περισσότεροι Έλληνες δεν είχαν καν ακούσει τη λέξη *ανακύκλωση*, ο *Ανδρέας Τζομπανάκης* (βλ.εικ.αρ.) άνοιξε στο χωριό του Κόκκινο Χωριό το εργαστήριό του και ξεκίνησε από απόβλητο γυαλί, το οποίο μάζευε (βλ.εικ.δε.), για να δημιουργήσει τα δικά του έργα τέχνης. Από τότε έχουν περάσει είκοσι τρία χρόνια. Ο φούρνος με τον οποίο ξεκίνησε έχει πλέον ενταχθεί ως διακοσμητικό στοιχείο στον χώρο πώλησης, και έχει αντικατασταθεί από έναν μεγαλύτερο και πιο σύγχρονο φούρνο.

Καθημερινά (εκτός Δευτέρας) μπορείτε να παρακολουθήσετε τους φουσητές γυαλιών από τις 8.00-15.00 στη δουλειά τους. Το γυαλί λιώνει αρχικά στην άκρη του σωλήνα εμφύσησης γυαλιού σε θερμοκρασίες από 1400 – 1500 βαθμούς Κελσίου και στη συνέχεια φορμάρεται σε 1200 βαθμούς Κελσίου. Χρειάζεται πολλή πείρα για να λιώσει κανείς το γυαλί στη σωστή θερμοκρασία και να το επεξεργαστεί κατάλληλα.

Ωστόσο, οι δύο φουσητές γυαλιού του Ανδρέα Τζομπανάκη είναι ένα καλά συντονισμένο δίδυμο. Συνεννοούνται χωρίς καν να μιλάνε· με τις ήμερες, ακριβείς κινήσεις τους μοιάζουν με χορευτές, ενώ σιγά – σιγά στη θερμότητα του φούρνου δημιουργείται ένα μοναδικό έργο τέχνης από γυαλί. Σε αυτόν τον χώρο νιώθει κανείς τη μαγεία των γεννημένων στη φωτιά αριστουργημάτων. Τα χρώματα της Κρήτης αντικατοπτρίζονται σε αυτά.

Στο φύσημα αποκτά το πυρακτωμένο κομμάτι την πρώτη του φόρμα, με την προσθήκη κάποιων ουσιών -η σύνθεση των οποίων αποτελεί ένα καλά φυλαγμένο μυστικό των καλλιτεχνών- επηρεάζεται ο χρωματισμός, και η τελική μορφή δημιουργείται μέσω της εναλλαγής της θερμότητας, του αέρα και της επιδεξιότητας, πάντα κάτω από το εξεταστικό βλέμμα των φυσητών γυαλιού, οι οποίοι γνωρίζουν ακριβώς, τότε και με ποιον τρόπο είναι δυνατόν να γίνει κάτι με το λιωμένο γυαλί, όπως βλέπουμε π.χ. στην ακόλουθη **σειρά εικόνων**: η δημιουργία ενός επίπεδου φωτιστικού.

Όταν πετυχαίνει το έργο, αφαιρείται από τον σωλήνα εμφύσησης και το αφήνουν να κρυώσει αργά και για πολλές ώρες σε μία θερμοκρασία από 800 βαθμούς Κελσίου περίπου στους 150 βαθμούς Κελσίου. Μόνο ο τελικός έλεγχος ποιότητας θα δείξει, εάν το έργο τέχνης είναι άμωγο.

Θα φτάσετε στο εργαστήριο του Ανδρέα Τζομπανάκη στο Κόκκινο Χωριό, εάν πάτε στη βόρεια ακτή της Κρήτης, ανατολικά των Χανίων, από το χωριό Καλύβες προς το χωριό Πλάκα. Στο γνωστό παραθαλάσσιο θέρετρο Αλμυρίδα θα ακολουθήσετε την πορεία του δρόμου κατά μήκος της παραλίας, μέχρι να φτάσετε στο αριστερό σας χέρι στη διασταύρωση για την Πλάκα. Στην Πλάκα θα μείνετε στον φαρδύ κεντρικό δρόμο μέχρι να στρίψετε στο τέλος του χωριού δεξιά ανηφορικά προς τα Καμπιά. Στα Καμπιά θα δείτε μία πινακίδα για το Κόκκινο Χωριό. Όταν φτάσετε εκεί, θα στρίψετε στην πρώτη διασταύρωση μετά την πινακίδα στην είσοδο του χωριού δεξιά. Εδώ διακρίνετε ήδη στο αριστερό σας χέρι τα κτήρια του εργαστηρίου.

Άλλο ένα ενημερωτικό φυλλάδιο για ένα εργαστήριο γυαλιού στην Νότια Κρήτη (κοντά στην Αγία Γαλήνη) θα βρείτε στο: [<http://www.kreta-umweltforum.de/Merkblaetter/98-05%20-%20Glasblaeserei%20und%20Frisoer.pdf>]

Μετάφραση από τα γερμανικά: **Μαρία Νικηφόρου**

NR: Γη και άνθρωποι impr. *eik.amp* 11/2012

